

Bijlage A2 Procesbeschrijving Sociaal Recherche

Sociaal Domein

Fraudedefinitie

De gemeente hanteert waar het uitkeringen betreft de definitie van fraude zoals deze is geformuleerd in de Aanwijzing Sociale Zekerheidsfraude van het College van procureurs-generaal.

Deze definitie luidt:

"Het verstrekken van onjuiste en/of onvolledige gegevens dan wel het verzwijgen of niet (tijdig) verstrekken van voor de bepaling van het recht op uitkering en de duur en hoogte van de uitkering relevante gegevens, met als gevolg dat een uitkering geheel of ten dele ten onrechte wordt verstrekt".

Waar het fraude in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Jeugdwet betreft hanteert de gemeente de definitie zoals geformuleerd in de Handreiking voor gemeenten Handhaving en naleving Wmo 2015 en Jeugdwet.

Deze definitie luidt:

"Opzettelijk en doelbewust in strijd met regels handelen met het oog op eigen of andermans (financieel) gewin."

Proces

Aanleiding

Fraudeonderzoeken worden ingesteld naar individuele cliënten of gezinssituaties van de inwoners van de gemeente Waddinxveen. In specifieke gevallen kan er sprake zijn van onderzoeken op grotere schaal, bijvoorbeeld in het kader van ondermijning. Indien nodig zal met andere partijen/ ketenpartners worden samengewerkt.

Onderzoek

De onderzoeken zijn te onderscheiden in vier hoofdgroepen:

1. Bij het Sociaal Team is het vermoeden van fraude ontstaan en het is vanwege een gebrek aan expertise of bevoegdheden onmogelijk gebleken het vermoeden te onderzoeken of het is vanwege de complexiteit van het signaal/ de signalen wenselijk dit onderzoek door een sociaal rechercheur uit te laten voeren. Er volgt dan een schriftelijke onderzoeksopdracht richting de sociaal rechercheur. De sociaal rechercheur stelt vervolgens een onderzoek in. De consulent van het Sociaal Team houdt hierbij de regie en beslist over de voortgang van het onderzoek. Een eventueel huisbezoek moet in gezamenlijkheid met een consulent van de gemeente plaatsvinden. De voorkeur gaat hierbij uit naar de bij het dossier betrokken consulent.
2. Het Sociaal Team heeft, ondanks sterke aanwijzingen, het onderzoek naar de rechtmatigheid van de uitkering of de verstrekte zorgvoorziening (al dan niet middels een persoonsgebonden budget) niet kunnen afronden. Met de sociaal rechercheur wordt de casus doorgesproken, waarna de consulent van het Sociaal Team besluit tot het al of niet instellen van een onderzoek door de sociaal rechercheur. Een eventueel vervolgonderzoek gebeurt na schriftelijke opdracht en onder regie van de consulent van het Sociaal Team. Mocht er een huisbezoek noodzakelijk zijn, dan vindt dit plaats met een consulent van de gemeente. De voorkeur gaat hierbij uit naar de bij het dossier betrokken consulent.
3. Door verkregen opdracht van justitiële zijde of door ingekomen informatie van derden, stelt de sociaal rechercheur het Sociaal Team in kennis en verzoekt de betrokken consulent van het Sociaal Team om een schriftelijke onderzoeksopdracht. De consulent beslist over de noodzakelijke vervolgactie. Indien relevant informeert de sociaal rechercheur de collega's van Openbare Orde en Veiligheid.
4. Er is sprake van diverse signalen betreffende fraude op grote schaal en andere vormen van crimineel gedrag, bijvoorbeeld ondermijning. Een medewerker van de gemeente geeft de sociaal rechercheur de opdracht om deel te nemen aan een vervolgonderzoek. Dit

vervolgonderzoek vindt plaats in samenwerking met de collega's van Openbare Orde en Veiligheid. De regie blijft bij de betrokken medewerkers van de gemeente.

Ingekomen informatie, waaruit het vermoeden van een misdrijf als bedoeld in artikel 66 Participatiewet is gerezen, wordt door medewerkers van de gemeente doorgegeven aan de betrokken instanties.

Tips

Tips zijn een ingeburgerd begrip en houden een stuk informatievoorziening in. In het kader van de fraudebestrijding komen bij de gemeente ook tips binnen. Dit zijn schriftelijke en mondelinge, anonieme en niet-anonieme tips.

Criterium voor het behandelen van een tip is de bruikbaarheid daarvan. Tips, die concrete informatie bevatten, worden door de consulent van het Sociaal Team beoordeeld en door de consulent al dan niet in samenwerking met de Sociaal onderzoeker met de klant besproken, of aan Sociaal onderzoeker voorgelegd. Een medewerker van de gemeente, bijvoorbeeld de consulent van het Sociaal Team, beslist na overleg of een vervolgonderzoek gewenst is. Is de informatie onvoldoende om tot directe actie over te gaan, dan kan ook worden besloten om de tip in portefeuille te houden en op een later moment nader onderzoek te verrichten.

Themacontroles

De themacontrole is in feite het sluitstuk van de controle op maat, waarmee de bewust genomen risico's in een controle op maat worden beperkt. Het initiatief en de regie voor de uitvoering van themacontroles ligt bij de gemeente. Er wordt getracht jaarlijks een themacontrole uit te voeren.

Adresonderzoek (BRP)

Een adresonderzoek is een onderzoek naar de juistheid van een geregistreerd adres van een persoon in de Basisregistratie Personen (BRP).

Zie de circulaire adresonderzoek BRP d.d. 3 september 2018.

Proces

Aanleiding

De aanleiding voor een adresonderzoek is dat een gemeente een signaal ontvangt dat een persoon niet langer op het adres woont waar hij in de BRP staat ingeschreven of dat een persoon op een adres woont waar hij niet in de BRP staat ingeschreven.

Werkwijze¹

De gemeente start een onderzoek na ontvangst van een melding omtrent de juistheid van een adres van een persoon in de BRP.

Mocht naar aanleiding van dit vooronderzoek nog steeds gerede twijfel zijn zal in overleg met een senior medewerker van de Frontoffice een onderzoek ter plaatse worden uitgevoerd. Afhankelijk van de uitkomsten van het vooronderzoek gebeurt dit in samenwerking met een sociaal onderzoeker. De uitkomsten van het onderzoek worden door de medewerkers van de gemeente verwerkt.

Afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek kunnen de ontvangen signalen worden doorgezonden naar de collega's van Openbare Orde en Veiligheid.

¹ Deze werkwijze maakt onderdeel uit van de totale procedure adresonderzoek van de gemeente Waddinxveen. Zie Bijlage A3 (Protocol Adresonderzoek) .